

ἀνεφάνη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ ἐβυθίσθη ἐκ νέου.
— Δὲν εἰξεύρει νὰ κολυμβᾷ!, ἀνέκραζεν ὁ Ζωηρὸς μετ' ἀγωνίας.

Καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῆ τὸ γενναῖον μειράκιον, ἐπήδησεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἐβυθίσθη καὶ ἀναφάνη ἤρξατο νὰ πλῆθῃ πρὸς τὸν μηχανικόν. Ἡ ἀπαισία κραυγὴ τῶν ναυτῶν « ἄνθρωπος εἰς τὴν θάλασσαν!» ἀντήχησε πενθίμως ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἑτέρου ἄρου τοῦ Φούλτωνος, ὅστις εὐρίσκατο ἤδη πεντακόσια μέτρα μακρὰν τῶν πεσόντων ἐν τῇ θαλάσῃ.

Ὁ Ζωηρὸς ἐνήχητο ὡς ἰχθῦς ἐντὸς δέκα λεπτῶν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ σωσίβιου, ὅπερ εἶχε ρίψει ἀπὸ τοῦ πλοίου καὶ βοήθειά τοῦ στηρίγματα τοῦτου, διηλυθῆναι πρὸς τὸν μηχανικόν. Ἐκπληκτος οὗτος καὶ τεθορυβημένος ἐκ τῆς ἀπροσδοκίτου πτώσεως, ἀνέλαβε τὴν ἀταραξίαν του καὶ ἔπλεε ῥωμαλέως.

— Θάρρος, κύριε! ἐκραύγασε πρὸς αὐτὸν ὁ Ζωηρὸς, ἔφθασα μὲ ὀλίγαις πλεξιαῖς!

— Μὴν ἐξοδεύης τὰς δυνάμεις σου, ἀπήντησε γαλήνιος ὁ μηχανικός.

Δέκα λεπτά μετὰ ταῦτα ὁ Πινσὼν ἐδράττετο ἀπὸ τῶν προσηρητημένων εἰς τὸ σωσίβιον σχοινίων.

— Πῶς, εἶπε κινούμενος, καὶ σὺ μικρὲ, ἔπεσε εἰς τὴν θάλασσαν;

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ Ζωηρὸς, ἀλλὰ ἄμα σᾶς ἐπέταξα αὐτὸ τὸ σωσίβιον, σᾶς εἶδα νὰ στρέψῃ καὶ νὰ βυθίσῃ. Ἐλεγα πῶς δὲν εἰξεύρετε κολυμβῆ καὶ διὰ τοῦτο ἐπήδησα ἀπὸ τὸ πλοῖον διὰ νὰ ἔλθω γρήγορα εἰς βοήθειάν σας.

Τόση ἦτο ἡ ἀπλότης μεθ' ἧς τὸ παιδίον ὠμίλει περὶ τῆς ἡρωϊκῆς πράξεως αὐτοῦ, ὥστε ὁ Πινσὼν ὠχρίασε κατ' ἀρχάς καὶ εἶτα ἠρυσθίασεν.

— Παιδί μου, παιδί μου, εἶπε λαμβάνων τοὺς βραχίονας αὐτοῦ. . . αὐτὸ ποῦ ἔκαμες! . . . Ὁ Θεὸς μου! . . . Ὅθ' ἠμιλήσαμεν ἀργότερα.

Οἱ δύο κολυμβηταὶ ὠθοντες πρὸ αὐτῶν τὸ σωσίβιον ἐσπάρθησαν τότε πρὸς τὸν Φούλωνα, ἀλλὰ παρετήρησαν μετ' ἐκπλήξεως ὅτι τὸ ἀτμόπλοιο εἶχεν ἐξακολουθήσει τὸν πλοῦν αὐτοῦ.

— Ἀδύνατον! ἀνέκραζεν ὁ Πινσὼν, δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ νὰ χαθῶμεν.

— Καὶ μὴ δὲν εἶπεν ὁ πλοίαρχος τὸ πρῶτ' ὅτι διὰ νὰ φθάσῃ τὸν Δάβις θὰ μᾶς ἔρριπτεν ὅλους εἰς τὴν θάλασσαν;

Ὁ Πινσὼν ἐξήτασεν ἐκ νέου τὸν δοίζοντα προσεκτικῶς, ζητῶν νὰ διακρίνῃ τὰς κινήσεις τοῦ πειρατικοῦ καὶ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ του, ἀλλ' αἴφνης ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ἀποθαρρυνθεὶς Οὐδεμία πλέον ὑπελείπετο ἀμφιβολία· ὁ ἥλιος ἔδυσεν, ὁ δίσκος αὐτοῦ εἶχεν ἤδη ἐξαφανισθῆ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ὁ Φούλτων ἐξακολούθει τὴν κατάδιξι μὲν πῶς μὴ φροντίζων περὶ τῶν ἀτυχῶν κολυμβητῶν.

[Ἐπιπέτα σπινθίρια.]

Ἁ διακεκριμένος Γάλλος συγγραφεὺς, Λέο Quesnel ἀφορμὴν λαβὼν ἐκ τῶν ἐσάτωις ἐν Λουδίνῳ ἐκδοθέντων πνευματιστικῶν συγγραμμάτων, ὧν ἡ κατανάλωσις μαρτυρεῖ τὴν εὐρυτάτην διάδοσιν τοῦ πνευματισμοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ « Πολιτικῇ καὶ Φιλολογικῇ Ἐπιθεωρήσει » τῶν Παρισίων τὸ ἐξῆς λίαν ἐνδιαφέρον ἄρθρον περὶ τῶν Ἀγγλῶν πνευματιστῶν. Σ.τ.Δ.

Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑΙ

Τρεῖς οἰκογένειαι πνευματιστῶν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ· οἱ ἀγύρται, οἱ ἀσθενεῖς τὴν διάνοιαν, καὶ τὰ θύματα τῆς ἀπάτης. Ἡ οἰκογένεια τῶν ἀσθενῶν τὴν διάνοιαν ὑποδιαιρεῖται εἰς πολλοὺς κλάδους, ὧν τινὲς εἰσιν ἄξιον ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος. Οἱ ἀσθενεῖς οὗτοι οὐ μόνον εἰς τοὺς ἱατροὺς πολλὰ συμπεράσματα δύνανται νὰ παράσχωσιν ὑπὸ ἔσποψιν παθολογικῆν, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας διεγείρουσι παραδόξους σκέψεις. Πόσον στενὴ εἶνε ἡ ζώνη ἡ χωριζοῦσα τὴν παραφροσύνην ἀπὸ τοῦ λογικοῦ, τὸν πνευματισμὸν (spiritisme) ἀπὸ τῆς πνευματικῆς φιλοσοφίας (spiritualisme)!

Αἱ μᾶλλον εὐσταθεῖς θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις δὲν δύνανται νὰ προφυλάξωσι τὸ ἀνθρώπινον λογικόν· τούναντίον μάλιστα, εἰμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐκθέτουσιν αὐτὸ ἐπὶ μᾶλλον. Μεταξὺ τῶν θερμῶν Χριστιανῶν, μεταξὺ τῶν δύο θρησκευτικῶν τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς-τῶν Ἀγγλῶν καὶ τῶν Ἀμερικανῶν-ὁ πνευματισμὸς στρατολογεῖ τοὺς νεοσυλλέκτους του. Ἀπόδειξις ἡ μὴ Οὐγκτων καὶ οἱ περικυκλοῦντες αὐτὴν πολυάριθμοι μύσαι της, οἵτινες εἶνε πάντες εὐλαβέστατοι. Ἡ ὑψίστη πρακτικὴ σοφία, ἡ ἐπίμονος ἐνάσκησις τῶν οἰκογενειακῶν ἀρετῶν δὲν ἰσχύουσι νὰ προφυλάξωσιν ἐπίσης τὸ λογικόν. Τούναντίον φαίνεται ὅτι ἕνεκα ἀκριβῶς τῆς ἀνυψώσεώς των αἱ ψυχαὶ καταλαμβάνονται ἀπὸ ἴλιγγον· καὶ εἶνε θλιβερὸν τὸ θέαμα τοῦτο, ἀφίον ἡμᾶς μελαγχολικοὺς καὶ ἀποθεθαρομένους ὡς ὁπότεν ἐξερχόμεθα ἀπὸ φρονοκομείου.

Ἐν τούτοις ἄς σπεύσωμεν νὰ τὸ εἰπωμεν ἀντιστρόφως πρὸς τὴν παραφροσύνην, ἡ ἀσθένεια τοῦ πνευματισμοῦ δὲν προσβάλλει ποσῶς τὰς μεγάλας διανοίας. Εἶνε ἡ ἡλιθιότης τῆς πίστεως. Σπανιώτατα εἶνε τὰ παραδείγματα διαπρεπῶν ἀνθρώπων πισευσάντων εἰς τὰ πνεύματα. Τὸ διανοητικὸν αὐτὸ πάθημα δὲν ἀναπτύσσεται, ὅπως ἀναπτύσσεται συχνάκις οἴμοι! ἡ παραφροσύνη ἐν τοῖς ῥωμαλέοις ὀργανισμοῖς. Μάρτυς ὁ ταπεινὸς καὶ χυδαῖος τόνος ὅλης τῆς πνευματιστικῆς φιλολογίας. Μόνον οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, οἱ ἀμαθεῖς, οἱ βλάκες, ἢ ὅσοι ἐγένοντο τοιοῦτοι ἕνεκα μεγάλης ὀδύνης, προσβάλλονται ὑπ' αὐτοῦ. Δὲν εἶνε λοιπὸν ἀνίατος καὶ θὰ παρέλθῃ ὅπως πάντα τὰ παθήματα τὰ προσερχόμενα ἐκ τῶν αὐτῶν αἰτίων. Ἐν τούτοις ἄς στρέψωμεν τὴν προσοχὴν μας πρὸς τὰ τάγματα ἐκεῖνα τῶν ἐντίμων Ἀγγλο-Σαξόνων (διότι εἶνε τάγματα) τῶν ἀνηκόντων

εις τὴν πλουσίαν καὶ μεσαίαν τάξιν, δηλαδὴ εἰς τὰς σωφρονεστέρας κοινωνικὰς τάξεις, τῶν συναθροισζομένων περὶ τὴν οἰκογενειακὴν τράπεζαν καὶ, μὲ τὴν Ἀγίαν Γραφὴν εἰς τὴν μίαν χεῖρα καὶ τὸ ψαλτήριον εἰς τὴν ἑτέραν, ἐπικαλουμένων τὰ πνεύματα νὰ ἐμφανισθῶσι.

Κατ' ἀρχὰς ἄς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τοὺς ἀγύρτας καὶ τὰ θύματα τῶν καὶ ἄς λάβωμεν μόνον τοὺς εἰλικρινεῖς. Εἴπομεν ὅτι ἡ μὴς Οὐγκτων εἶνε ἐξ αὐτῶν. Ἀνήκει εἰς πολυάριθμον οἰκογενεῖαν ἣν συχνὰ ἐπληξεν ὁ θάνατος. Πάντα τὰ μέλη αὐτῆς εἰσὶν ἀσθενικά. Πολλὰ ἀδελφαὶ τῆς ἀπέθανον νέαι, ἀρεῖσαι ἐπὶ τῆς γῆς μικρὰ τέκνα. Ἡ μὴς Οὐγκτων ὑπῆρξε καθ' ὅλον τὸν βίον τῆς νοσοκόμος, θετὴ μήτηρ· εἶνε ὑποξίς ἀφοσιωθεῖσα εἰς τὴν συμφορὰν καὶ εἰς τὴν δυστυχίαν. Ἀσθενὴς ἤδη πάντως ἕνεκα τῆς ἰδίουσυγγρασίας τῆς, κατέστη ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἣτις διαρκεῖ ὡς φαίνεται ἀπὸ τοιαύκοντα ἢ τεσσαράκοντα ἐτῶν, παροδόξως ὑπερβαλίσθητος. Ἡ εὐσθεῖα τῆς δὲν ἔχει ὄρια· ἡ πίστις τῆς εἶνε ἐξημεμένη· καὶ ἡ πίστις ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ εἶνε εὐπιστία.

Ἡ Μὴς Οὐγκτων διηγεῖται ὅτι μέχρι τοῦ 1859 οὐδέποτε εἶχεν ἀκούσει τι λεγόμενον περὶ πνευματισμοῦ· ὅτι μόνον κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐξ-ἀδελφῆ τις τὴν ἐγνωστοποίησε ὅτι ὄχι μακρὰν τῆς οἰκίας τῆς κατῆκου ἄνθρωποι δυνάμενοι «νὰ κάμνωσι τοὺς ζωντανούς νὰ συνδιαλεχθῶσι μετὰ τῶν νεκρῶν». Τοῦτο τῇ ἐφάνη τόσον πολὺ ὠραῖον ὥστε τῇ ἐφάνη ἀδύνατον, ὅπως τὸ λέγει ἀφελῶς. Ἡ προσφιλεστέρα τῆς ἀδελφῆ εἶχεν ἀποθάνει πρὸ οὐατῶ ἐτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς σιγῆς ἐκείνης μία μόνη τὴν κατέλαβεν ἰδέα, νὰ τὴν ἐπανιδῇ. Τὰ λοιπὰ μαντεύονται εὐχερῶς. Ἀπατηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀγυρτείας τῶν medium, μεσαζόντων, δι' ὧν προσκαλοῦνται τὰ πνεύματα, ἐγένετο ἔνθερος ὀπαδὸς τοῦ πνευματισμοῦ, καὶ ἐνέμεινε ἐν αὐτῷ μέχρι σήμερον. Πᾶν ὅτι θὰ ἔλεγε τις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἶνε παντελῶς ἀνωφελές, διότι ἐν προτέρων αὐτῇ ἀπαντᾷ οὕτω: «Ἵπάρχουσι μυριάδες, ὄντα τὰ ὅποια εἶνε πεποικισμένα δι' ἡμισίας νοημοσύνης, καὶ ἅτινα ἡ ἀγάπη τῶν ἐπιγειῶν πραγμάτων καθιστᾷ τυφλὰ πρὸς πᾶσαν ἐξ ὕψους ἐμφάνισιν, τὰ ὅποια θὰ εἴπωσι:—Εἴσθε βεβαία ὅτι δὲν ἀπατάσθε;—Εἴσθε βεβαία ὅτι δὲν εἴσθε θύμα τῆς φαντασίας σας;—Καὶ ἄλλας ἀνοησίας παρομοίας. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν εἶνε ἄξιοι ἀπαντήσεως, διότι αἱ ἀμφοβολαὶ αὐτῶν προέρχονται ἀπλῶς ἐκ τῆς ἀικανότητος αὐτῶν πρὸς κατάληψιν. Εἰσὶν ὄχληροὶ, συμφωνῶ, ὅπως καὶ αἱ ἀδιόρατοι σκίπες αἱ νύσσομαι τόσον δηλητηριωδῶς ὅσον ταῖς ἐπιτρέπει ἡ ἀδυναμία τῶν. Εἰσὶν ἀνυπόφοροι ἀλλὰ πρέπει νὰ τοὺς ὑποφέρωμεν ὅπως ὑποφέρωμεν τὰ μικρὰ ἔντομα ἐν ὠραίᾳ θερινῇ ἡμέρᾳ. ὅτε τὸ λαμπρὸν φῶς, ἐν ᾧ ἔχουσι τὴν εὐτυχίαν νὰ ζῶσι, παρέχει ἡμῖν ἐπαρκοῦσαν ἀνταμοιβὴν διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν

προξενουμένην ἀνίαν. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει ν' ἀποφεύγωμεν τὰς σκίπας, ὅσκις δυνάμεθα, ἀφ' οὗ οὐκ βλάπτουν καὶ ἀφ' οὗ δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τι καλὸν δι' αὐτάς. Ἄν οἱ δυστυχεῖς οὗτοι ἄνθρωποι ἔχουσι ὀλίγην εὐαισθησίαν, ὀρθὴν κρίσιν, ὕψος ψυχῆς, μίαν ἡμέραν θὰ ἐπιθυμήσουσι μόνον τῶν νὰ μάθωσι καὶ νὰ ἐνοήσωσι. Ἄς ἀποταθῶσι τότε εἰς medium τι ἐξ ἐπαγγέλματος, καὶ ἄς τῷ παράσχωσι ἀκοῦντα χρέον, ὅπως τοὺς μύση τὰς μεγάλας ἀληθείας τοῦ πνευματισμοῦ, τοῦ πνευματισμοῦ καθ' ὅλας τὰς φάσεις αὐτοῦ τὰς φαινόμενικὰς καὶ τὰς κατ' ἔμπνευσιν· διότι ἕκαστον γεγονός ὅσον ἀδιάφορον καὶ ἂν φαίνεται, εἶνε κολοσιαῖον, καθόσον συνδέεται πρὸς τὸ πᾶν, καὶ εἶνε καθ' ἑαυτὸ πλήρης αὐτοῦ ἀπόδειξις, καὶ καθόσον ὅλα τὰ ἄλλα γεγονότα χρησιμεύουσι πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ... Ἐν τούτοις, μολοντί ἐν γεγονός προέπει ν' ἀρχῇ ὅπως μὰς πείσῃ, δὲν προέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ ἐπανάληψις τῶν ἀποδείξεων εἶνε ἄνευ θελήτρου. Τὸ κατ' ἐμὲ, εἴκοσις ἔτη ἀκαταπαύστων φαινομένων οὐδεμίαν τῶν γοητειῶν τοῦ πνευματισμοῦ μου ἀφῆρσαν· οὐδὲν τῶν θαυμασίων αὐτοῦ μὲ κουράζει, ἡ ἀνία εἶνε ἄγνωστος, καὶ ἡ ζωῆ μου διερχεται ἐν τῇ χαρᾷ».

Ἡ χαρὰ αὕτη ἤρξατο διὰ τὴν Μὴς Οὐγκτων καθ' ἣν ἡμέραν ἡ ἐξ-ἀδελφῆ τῆς ὠδήγησεν αὐτὴν πρὸς ἀνθρώπους· οἵτινες εἶχον τὴν δύναμιν νὰ κάμνωσι τοὺς νεκρούς νὰ συνδιαλεχθῶνται μετὰ τῶν ζώντων». Ἐκεῖ ἤκουσε τὴν ἀδελφὴν τῆς Ζίλλαν, τὸν ἀδελφόν τῆς Καικήλιον, δύο ὄντα, ὧν πρὸ πολλοῦ ἐθήρησε τὸν θάνατον. Αἱ δύο αὗται μαρτυρίαι τῇ ἤρκεσαν καὶ ἡ πίστις αὐτῆς· ἔκτοτε «οὐδέποτε ἐκλονίσθη». Τὴν ἐπαύριον τῆς ἡμέρας ἐκείνης μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν φίλης τῆς τινός, ἣτις κατῶκε εἰς τὴν ἐξοχὴν, καὶ ἣτις εἶχεν, ἔλεγε, τὸ δῶρον τοῦ μαντεύειν ποῖα πρόσωπα θὰ ἤρχοντο νὰ τὴν ἐπισκεφθῶσι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας «ἀπόδειξις ὅτι ἦτο κάλλιστα κατηρητισμένη ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς μεσάζουσα (medium)». Ἐκεῖ ἡ Ζίλλα ἐπανεφάνη, δηλαδὴ ἠκούσθη δι' ἀσθενῶν κρουσμάτων ἐπὶ τῆς τραπέζης, κρουσμάτων ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀνταποκρίνεται, ὡς γνωστὸν, πρὸς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφάβητου. Ἐλαβε παρ' αὐτῆς πολλὰς πληροφορίας. Τὴν ἠρώτησεν ἐκτὸς ἄλλων, ἂν ἡ ἐπικοινωνία τῶν πνευμάτων δυσχερῆται τὸν Θεόν· ἀπεκρίθη ὄχι, καὶ ὅτι τούναντίον αὐτῇ τῷ χρησιμεῖε ὡς μέσον νὰ κερδήσῃ πολλὰς ψυχὰς· καὶ, ἀπὸ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης ἡ μὴς Οὐγκτων, ἡ ξενίζουσα αὐτὴν, ἡ οἰκογενεῖα τῆς, οἱ γείτονές τῆς, πάντες οὗτοι οἱ εὐλαβεῖς καὶ ἀπλοῖκοι ἄνθρωποι, συνδυάζοντες τοὺς λόγους τῆς Ζίλλας πρὸς τοὺς τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου (1, 2, 3.) καὶ τοὺς τοῦ Ἀγίου Παύλου (Α' πρὸς Κορινθίους ΙΒ'. 3) ὤρισεν ὡς ἡμερησίαν αὐτῶν ἐργασίαν νὰ κάθηται περίξ τραπέζης κρατούμενοι ἀπὸ τοῦ μικροῦ δακτύλου καὶ

περιμένοντες ἐν κατανύξει τὴν ἐμφάνισιν τῶν πνευμάτων.

Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις πάντα ὅσα ἤλθον νὰ τοῖς εἰπωσι τὰ πνεύματα. Πάντας τοὺς κοινούς τόπους, πάσας τὰς χυδαιολογίας τὰς ἔθηκον εἰς χρῆσιν τῶν ἀγαθῶν τούτων ἀνθρώπων, ἢ μᾶλλον οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι τὰς ἔθηκον εἰς χρῆσιν αὐτῶν. Τὰ πνεύματα ἀναμιγνύονται εἰς πάντα, δίδουσι συμβουλὰς περὶ πάντων. Ἡ Ζίλλα κρούει τὴν τράπεζαν :

— Εἶμαι εὐχαριστημένη διότι ὁ Φίλιππος (τὸ ὄρφανόν τέκνον τῆς) κατοικεῖ μαζί σας.

Ἡ μὲς Οὐγκτων ἀπαντᾷ :

— Ἡ μαμά ἀνησυχεῖ περὶ τῆς υγιείας του· εἰμπορεῖτε νὰ μοὶ δώσητε καμμίαν πληροφορίαν περὶ αὐτοῦ.

Ἡ μικρὰ σάνις (διότι σάνις τις ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιτεθειμένη ἐχρησίμευε πρὸς πρόσκλησιν τῶν πνευμάτων) τηρεῖ ἐπὶ πολὺ σιγὴν· μετὰ μίαν ὥραν ἐπὶ ἀναλαμβάνει (πάντοτε δι' ἀσθενῶν κρουσμάτων ἀνταποκρινομένων πρὸς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφραβήτου)· «Τώρα ὑπῆγα καὶ τὸν εἶδα, παρέλαβα δὲ μαζί μου καὶ ἓνα ἰατρόν. Ὁ ἰατρὸς νομίζει ὅτι δὲν πάσχει σπουδαίως· εἰμπορεῖτε νὰ τοῦ δώσητε ὅπῃν φραγκοσταφύλων ὅσον θέλετε. Δίδετε τοῦ εἰς τὸ πρόγευμά του, μετὰ τὸ γεῦμά του καὶ εἰς τὸ ἐσπέρας. Ἡ κώρωσίς του θὰ περάσῃ· δὲν πρέπει ν' ἀνησυχῇ ἡ μαμά». Ἄλλοτε, ὅτε συνέθη δυστύχημα τι ἀμάξης, πλῆθος φίλων πνευμάτων προσέδρομον ἐν σπουδῇ εἰς τὴν μὲς Οὐγκτων καὶ τὴν οἰκογενεῖάν της ὅπως προσενέγκωσι «τὰ συγχαρητήριά των διότι οὐδὲν σοβαρὸν δυστύχημα συνέθη». Ἄλλοτε πάλιν τὰ πνεύματα εἰδοποιούσι τὴν εὐνοουμένην των ὅτι δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μετακομίζῃ πανταχοῦ τὴν σάνίδα της, καὶ ὅτι θὰ ἐκδηλοῦνται, προσκαλούμενα, δι' ἄλλων μέσων. Πᾶσα αὐτῶν ἡ συνδιάλεξις εἶνε οὕτω ταπεινὴ καὶ χυδαία. Ἐν τούτοις ἐνίοτε ἀνυφοῦνται καὶ εἰς αἰσθήματα ἀληθοῦς εὐσεβείας, ἀληθοῦς ἀγαθότητος· ἀκριβῶς τὰ αἰσθήματα τῆς μὲς Οὐγκτων καὶ τῆς οἰκογενείας της.

Ἐν τῶν ἐν χρήσει ὑπὸ τῶν πνευμάτων μέσων πρὸς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς εὐτυχοῦς μὲς Οὐγκτων εἶνε ἡ ἰχνογραφία καὶ ἡ ζωγραφικὴ. Εἶχεν ἀκούσει αὕτη νὰ γίνεταί λόγος περὶ τῶν ὠραίων ἰχνογραφημάτων τὰ ὁποῖα ἔκαμε ἄλλη μεσάζουσα, ἡ κυρία Οὐίλκινσον, ὑπὸ τὴν ἐμπνευσιν τοῦ νεκροῦ υἱοῦ της, ἢ διὰ νὰ τηρήσωμεν τὴν τεχνικὴν φρασεολογίαν, τὰ ὁποῖα ἐξετέλεσεν τὸ νέον πνεῦμα Οὐίλκινσον διὰ τῆς χειρὸς τῆς μητρόςτου. Ἡ μὲς Οὐγκτων ἐζήτησε λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν της Ζίλλαν καὶ τὸν ἀδελφόν της Καϊκήλιον, οἵτινες ἐγνώριζον ζωγραφικὴν κατὰ τὸν ἐπίγειόν των βίον, νὰ τὴν βοηθήσωσι ὅπως ἐκτελέσῃ παρομοίαν ἐργασίαν. Ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἠδύνατο, ἀλλ' ὅτι ἐμελλον νὰ τῇ φέρωσιν ἓνα καλλιτέχνην. Δύο φύλλα χάρτου ἠτοιμάσθησαν, καὶ

ἐν μιᾷ στιγμῇ, πρὸς μεγίστην τῆς ἐκπληξίν, ἢ μὲς Οὐγκτων, ἥτις πιθανῶς ἐκράτει μολυβδοκόνδυλον (δὲν τὸ λέγει ὁμοῦς) εἶδεν αὐτὰ πληροῦμενα διὰ ταχείας τῆς χειρὸς κινήσεως, ὑπὸ μυρίων ἐπιχαριτῶν ἀραβουργημάτων. «Πῶς ὀνομάζεσθε, ἠρώτησεν αὕτη τὸ ἰχνογραφῶν πνεῦμα;— Ἀγαπητή μου μὲς Οὐγκτων, ὀνομάζομαι Ἄγγελος· ἀλλὰ εἶμαι γνωστότερος ὑπὸ τὸ ὄνομα Λεννῆ· θὰ ἐπανέλθω αὔριον».

Τὴν ἐπαύριον ὁ Λεννῆ ἐπανῆλθε καὶ ἐπλήρωσε πάλιν φύλλον χάρτου φανταστικῶν σχεδιασμάτων· εἶτα ἔκαμεν ἐν ἄνθος. Ἡ μὲς Οὐγκτων ἠδ' ἐχαρίστησε τὸν ἀδελφόν της, ὅστις τῇ προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦτο. Τὴν ἐπιούσαν ἐξωγράφησε ἓνα καρπὸν μεθ' ὃ ὁ Λεννῆ ἔγραψε (πάντοτε διὰ τῶν κρουσμάτων) : «Εἶνε τὸ ἄνθος *Καικήλιον*, τὸ ἄνθος τοῦ ἀδελφοῦ σας. Ὅλα τὰ πνεύματα ἔχουν τὸ ἄνθος των καὶ τὸν καρπὸν των. Αὔριον θὰ σὰς ζωγραφίσω τῆς Ζίλλας». Πράγματι ἐσχεδίασε ἄνθος τι δι' ἐρυθροῦ μολυβδοκονδύλου περιεσκιασμένον διὰ κυανοῦ μολυβδοκονδύλου, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἤρρεσε διόλου εἰς τοὺς παρευρισκομένους. Προσεπάθησε τότε νὰ τὸ περισκειάσῃ διὰ μολυβδίδος, ἀλλ' ἐπὶ τέλους διεκέρηξεν ὅτι τὸ κυανοῦ μολυβδοκόνδυλον ἦτο προτιμότερον, καὶ τοῦτο μετεχειρίσθη ὅπως κατασκευάσῃ τὸν καρπὸν τῆς Ζίλλας, καρπὸν περιπεπλεγμένου σχήματος, ὅστις μόλις τὸ ἐσπέρας κατωρθώθη νὰ περατωθῇ.

Ἄ Ὁ Λεννῆ μᾶς εἶπεν ὅτι ὁ καρπὸς ἦτο τρίλοθος διότι ἡ Ζίλλα ὑπῆρξε ἀγαθὴ θυγάτηρ, ἀγαθὴ σύζυγος, ἀγαθὴ μήτηρ· ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφρασθῇ περισσότερον, ἀλλ' ὅτι ἡ Ζίλλα ἦτο ἰσχυρόν πνεῦμα· ἐν τούτοις ὅτι ὁ Καϊκήλιος ἦτο ἰσχυρότερος ἐστὶ, διότι διατρέψων ἐν κύκλῳ ὑψηλοτέρῳ τῆς οὐρανίας σφαιρας, εἶχε τὴν δύναμιν ν' ἄγῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἄλλα πνεύματα».

Ἄ Ὁ Λεννῆ ἀρχίζει νὰ παραδίδῃ μαθήματα ἰχνογραφίας καὶ ζωγραφικῆς πρὸς τὴν μὲς Οὐγκτων, ἥτις ποιεῖται ταχείας προόδους. Ζωγραφεῖ τὰ ἄνθη καὶ τοὺς καρποὺς ὅλων τῶν νεκρῶν συγγενῶν της καὶ φίλων της· εἶδομεν ὅτι ἕκαστος κάτοικος τῆς οὐρανίας σφαιρας ἔχει τὸ σύμβολόν του, ὅπως οἱ κάτοικοι τῆς γῆς ἔχουσι μορφήν τινα ἢ πρόσωπον. Πολυάριθμος ὄμιλος συνθηροῖζετο εἰς τὸ οἶκμά της ὅπως τὴν βλέπῃ ζωγραφοῦσαν, καὶ ἐν τῇ καταστάσει τῆς ἐξάψεως, ἐν ἣ διεκείτο, ἐξωγράφει, πράγματι, ὡς ἐμπνευσμένη. Οὐδεμία δυσχερεία ἐσταμάτα αὐτὴν ἐνθουσιώδης τις θαυμαστῆς τοῦ πνευματισμοῦ ἐπώνομασεν αὐτὴν *ἱερὰν συμβολογράφον* καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο τῇ ἔμεινε μετὰξὺ τῶν ὀπαδῶν της. Μετ' ὀλίγον πλῆθος πολὺ προσῆλθε ζητοῦν νὰ ἴδῃ τὰς ζωγραφίας της, καὶ ἀπέκτησεν εἰδικότητα τινα, τὴν τῆς καλλιτέχνης μεσαζούσης.

Εἶνε ἀναρίθμητοι αἱ τρέλλαι τὰς ὁποίας ἐκτελεῖ ἡ μὲς Οὐγκτων μετ' ἀφειλείας καὶ κατανύξεως. Μίαν ἡμέραν ἀντὶ τοῦ Λεννῆ (εἰς κατὰστα-

σιν πνεύματος, έννοεῖται) παρουσιάζεται ὁ μέγας ζωγράφος σὺν Ἰωσίας Ῥένολδς· ἄλλοτε ὁ ἀδελφός της ἄγει πρὸς αὐτὴν τὸν Σαίξπηρ. Ἡ ἐκπόρευσις τῶν πνευμάτων ἐξικολουθεῖ, καὶ κατὰ βάθος δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ ἐκπόρευσις βρυκολάκων, οἳοι δύνανται νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς ὅλας τὰς ἀσθενικὰς φαντασίας. Ἀλλ' ἰδοὺ φαινόμενόν τι σπάνιον, καίτοι ἔχον παρεμφερῆ ἄλλα παραδείγματα· ἡ μὲν Οὐγκτων ἀρχίζει νὰ σχηματίξῃ διττότητα συνειδήσεως· καθίσταται διπλῆ.

«Τὸ ὥρατον ἄνθος τοῦ Σαίξπηρ εἶχε περατωθῆ, καὶ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1862 ἐζήτησα τὸ ἄνθος τοῦ πρίγκιπος Ἀλβέρτου, ἀποθανόντος τὸ παρελθὸν ἔτος. Τοῦτο συνεπήγαγεν εὐαρέστους σχέσεις, αἵτινες οὐδέποτε ἔπαυσαν ἐκτοτε. Περσῆρησα πάντοτε ὅτι ἐν ᾧ ἐνησχολούμην νὰ ζωγραφίσω ἐν ἄνθος ἢ πᾶσαν ἄλλην ἀτομικεῖσαι πνεύματός τινος, ἢ ἐνασχόλησις αὕτη ἐγένετο μαγνήτης διὰ τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο, καὶ μὲ ἐπεσκέπτετο συχνότερον, ὡσεὶ ἤθελε ν' ἀπολαύσῃ τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ βλέπῃ περατουμένην τὴν ἐργασίαν μου. Τὴν ἐπομένην λοιπὸν Κυριακῆν, ἐν ᾧ ἀνεγίνωσκον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰς ὑπὲρ τῆς βασιλείσεως εὐχὰς, παρετήρησα ὅτι τὰς προσέφερον μετ' ἀκρατήτου ζήσεως, καὶ ἐσκέφθην μὴ ἤμην τὸ φωνητήριον ὄργανον ἀοράτου τινὸς ὄντος. Δὲν ἐβράδυνω νὰ πεισθῶ ὅτι οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, καὶ ὅτι ὁ τρωφὸς οὐζυγος τῆς βασιλείσεως προσκύχτο διὰ τοῦ στόματός μου. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης οὐδέποτε ὁ πρίγκιψ ἔπαυσε συνενῶν τὰς εὐχὰς του πρὸς τὰς ἐμὰς ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῆς προσφιλοῦς ἀνάσσης. Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὸ δδνηνρὸν συναίσθημα ὅπερ κατέλαβέ με μίαν ἡμέραν, ἠθικὸν συναίσθημα ὁμοιάζον πρὸς τὸ προξενούμενον εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς θέας θλίψεως, ἣν ἀδυνατοῦμεν ν' ἀνακουφίσωμεν. Μετ' ὀλίγον χρόνον, ἔμαθον ὅτι κατ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ὥραν ἡ ἀνασσα εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὴν γενεθλίαν χώραν τοῦ πρίγκιπος Ἀλβέρτου, καὶ ὅτι ὁ πρίγκιψ εἶχεν ὑποφέρει ἐν ἐμοί.

Ἄλλοτε πάλιν ἡ μὲν Οὐγκτων «ἀφ' οὗ ἐζωγράφισε τὸ ἄνθος τοῦ Ἁγίου Στεφάνου», εὗρίσκειται αἴφνης ἐνσεταρωμένη ἐν τῇ προσωπικότητι τοῦ πρώτου μάρτυρος, καὶ ὑφίσταται μετ' αὐτοῦ τὴν λιθοβολήσιν. Προφανῶς ἡ ἀσθενεία της προώδευσε. Τὰ συμπτώματα μεταβάλλονται, πολυπλασιάζονται, καὶ καταλήγει εἰς μεγάλην σύγχυσιν ἀντιλήψεως.

«Ἐν τῶν ἰχνογραφημάτων τὰ ὁποῖα ἐξετέλεσα, μοὶ ἀναμνησκεί μίαν καταπληκτικὴν ἐκδήλωσιν τῆς δυνάμεως τῶν πνευμάτων, περὶ ἧς ποτὲ δὲν ὠμίλησα, καθ' ἣν στιγμὴν ἤμην τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, διότι ἐλάβανον τόσας χάριτας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, τὸ 1861, ὥστε δὲν ἠδύναμην νὰ εἶπω τὰ πάντα. Μοὶ μετέδιδον θελητικὸν τι αἶσθημα προσερχόμενον ἐκ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς στοργῆς ἀοράτων ὄντων μεθ' ὧν δι-

ετέλουν ἐν ἐπικοινωνίᾳ. Εἶχον γράψαι εἰς τὸ περιθώριον τοῦ ἰχνογραφημάτων μου: «Κατὰ τὴν ὥραν τῆς δυστυχίας, ὁ ἐνάρτεος ἄνθρωπος ὑποστηρίζεται ὑπὸ φίλων ἀοράτων. οὔτινες τοὺς περιπεπλεγμένους τῶν βραχίονας τοὺς μεταχειρίζονται ὡς κλίτηρ, ἐφ' ἧς ἀναπαύεται ὑψωμένος ὑπὲρ τὴν γῆν». Κατ' ἐκείνην λοιπὸν τὴν ἐποχὴν ἠδυνάμην νὰ κἀνω πολὺ μακρὰς ἐκδρομὰς χωρὶς οἱ πόδες μου νὰ ἐγγίξωσι τὴν γῆν. Ἐφαινόμεν ἄδύνατον ὅπως πάντες· ἀλλ' ἐνυπῆρχε πάντοτε ἀπόστασις τις μεταξὺ τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ πέλματος τῶν ὑποδημάτων μου· τοῦτο μοὶ συνέβαινε ἐνίοτε χωρὶς νὰ τὸ ζητῶ· ἄλλοτε τὸ ἐζήτηον, καὶ μοὶ συνέβαινε καὶ πάλιν· οὐδέποτε ἔλαβον ἀποφατικὴν ἀπάντησιν. Φαίνεται ὅτι ἡ πνευματικὴ μου ὑπαρξίς, ὑπῆρξεν ἀδιάκοπος ἱστορία ἀγαθότητος καὶ ἀγάπης· ἐκ μέρους τῶν πνευμάτων, ἀμοιβὴ ἣν μοὶ ἔπεμψεν ὁ Θεὸς πρὸς παραμυθίαν τῶν θλίψεων τοῦ ἐπιγείου μου βίου».

Τὰ νευρικά ταῦτα φαινόμενα οὐδόλους βεβαίως μᾶς ἐκπλήττουσι. Ἀλλ' εὐλογώτατα μᾶς ἐκπλήττει ἡ ἐπίδρασις ἣν ἐνασκουῖται, καὶ ἡ ἐμπνευσις ἧς τυγχάνουσι ὑπὸ σπουδαίωτάτης μερίδος ἀγγλικῆς κοινωνίας. Αἱ ἀνώτεροι καὶ αἱ κατώτεροι τάξεις εἰσὶ σχεδὸν ἐκτὸς κινδύνου· ἀλλ' εἰς τὰς ἄλλας φαίνεται ὅτι τὸ κακὸν μεταδίδεται μετ' ἐπιτάσεως. Πλήθος προσώπων μοὶ συνεστήθησαν ὑπὸ τῆς μὲν Οὐγκτων μετὰ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν διευθύνσεών των· αὐταὶ διάπυροι τοῦ πνευματισμοῦ οὔτινες θὰ θεωρήσωσι κολακείαν μᾶλλον ἢ ὕβριν νὰ ὦσι ἀναγεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ της. Μεταξὺ αὐτῶν, ὑπάρχουσι πολλοὶ οὔτινες μετέχουσι κατ' εὐθεῖαν τῆς εὐνοίας τῶν πνευμάτων, καὶ εὗρίσκονται, ὡς φαίνεται, μεσάζοντες εἰς πάσας τὰς θύρας ἐν Ἀγγλίᾳ, μεσάζοντες ἐν πεποιθήσει, τρελλοὶ ἐντιμοὶ καὶ εὐκρινεῖς, διότι ὅλοι οἱ φίλοι τῆς μὲν Οὐγκτων εἶνε ἄνθρωποι ἀγαθοὶ καὶ θεοφοβούμενοι.

(Ἦ ἔπειτα τὸ τέλος.)

... K.

ΕΠΑΝΕΡΧΟΝΤΑΙ !

Ἐκτὸς τῶν χειλιδῶν τοῦ ἔαρος ἔχουσι αἱ Ἀθῆναι καὶ τὰς χειλιδῶνας τοῦ φθινοπώρου—τοὺς φοιτητὰς —, ἀποδημητικὰ πτηνὰ, ἐπανερχόμενα τὸν Σεπτέμβριον ὅπως κτίσωσιν ἢ ἐπανεύρωσιν τὴν φωλεάν των ὑπὸ ἀθηναϊκὸν τι γείσον. Καὶ τὸν εὐθυμον θροῦν τῶν περυγισμάτων, τὴν διὰ τῆς ψαλιδωτῆς οὐρᾶς ταχεῖαν διαυλάκωσιν τοῦ αἰθέρος, τὸ κατώλυον καὶ διακοπτόμενον, ὡς κρυστάλλινον νᾶμα σταλάζον, κελᾶδημα, τὸν ὄργανον ἐκεῖνον τῆς οἰκοδομίας πρὸς ἐπιστέγασιν τοῦ ἔρωτος, ἀντικαθιστῶσιν ὁ εὐθυμος θόρυβος τῆς ζωῆς ὁ σκανδαλίζων τὰς οἰκοκυραϊκὰς ἠχοὺς τῶν συνοικιῶν Νεκπόλεως καὶ Πλάκας, οἱ δροσεροὶ καὶ τραχανοὶ τῆς νεότητος γέλωτες, ἢ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς διαχεομένη ἐπικουρείος ἀμεριμνησία περὶ τῆς αὔριου, μεριμνῶσα μόνον πῶς νὰ παρατείνη